

A Fővárosi Ítéltábla az Aszódi & Pöcze Ügyvédi Iroda (fél címe 1., ügyintéző: dr. Aszódi Ilona ügyvéd) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek, a dr. Szalay Kornél Géza Ügyvédi Iroda (fél címe., ügyintéző: dr. Szalay Kornél Géza ügyvéd) által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen házastársi vagyoni közösség megosztása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. március 21. napján meghozott 24.P.22.891/2014/34. számú ítélete ellen a felperes részéről 35. sorszám alatt előterjesztett és 37. sorszám alatt megindokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 310.000 (Háromszáztízezer) forint másodfokú perkiöltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak az illetékügyi hatóság külön felhívására 1.120.000 (Egymillió-százhuszezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított, a fellebbezés szempontjából irányadó tényállás szerint a peres felek 1999-ben ismerkedtek meg, majd ...**ban** 2000. február 29-én izraelita egyházi esküvőt tartottak, mely időponttól kezdődően élettársakként éltek együtt. Hazaérkezésüket követően az alperes kizárólagos tulajdonát képező ... szám alatti lakásba költöztek. 2000. május 10. napján az alperes 19.500.000 forint vételár ellenében megvásárolta a hrsz. alatt felvett, természetben ... szám alatti lakóház, udvar, kert megjelölésű ingatlant (későbbiekben: perbeli ingatlan). A vételárat teljes egészében az alperes szülei bocsátották fiuk rendelkezésére. A feleknek a családi házba történő beköltözése előtt szükség volt annak teljeskörű felújítására, mely 2000 augusztusában kezdődött. Ennek keretében fűtőkorszerűsítésre, kazáncserére, a ház teljes külső szigetelésére, tetőcserére, festés, mázolásra, valamint parketta cserére, csiszolása került sor. A kerti öntözőrendszer megvalósításával együtt a beruházás teljes költsége kb. 8.000.000 forint volt. A felek az ingatlanba 2001 tavaszán költöztek be.

Az életközösség kezdetén az alperes tulajdonát képezte a ... szám alatti ingatlan, melynek tulajdonjogát 2001. március 7-én 11.000.000 forintért ruházta át az alperes. Ezt a vételárat ténylegesen szülei vették fel. A felperes és az alperes 2004. február 28. napján kötöttek házasságot, melyből 2006. szeptember 9. napján ... utónevű gyermekük született. 2004 és 2006 között a perbeli ingatlanban ismét felújítási munkálatok folytak, melynek keretében festés, nyílászáró csere,

automata garázkapu beépítés történt, valamint a kertkapu, a pince, és a padlástér felújítására került sor. Mindezek költsége kb. 5.000.000 forintra tehető. A peres felek kapcsolata a gyermekük megszületését követően megromlott, életközösségük véglegesen és mindenre kiterjedően 2007. december 22. napján szakadt meg, amikor a felperes a kiskorú gyermekkel elköltözött a perbeli ingatlanból. A peres felek házasságát a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 13.P.102.709/2008/75. számú ítéletével bontotta fel, amely a Fővárosi Bíróság 50.Pf.636.809/2010/17. számú ítélete folytán 2011. március 3. napján emelkedett jogerőre, és amely ítéletben a bíróság a felek közös gyermekét a jelen per felperesének a gondozásába helyezte el.

A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy a ... szám alatti ingatlan 41,81%-át különvagyoni és házassági vagyonközösségi beruházásai eredményeként megszerezte. Az így keletkezett közös tulajdon megszüntetését is kérte, akként, hogy azt az alperes váltsa magához 14.000.000 forint megváltási ár fejében. Keresetének alátámasztására azt adta elő, hogy a perbeli ingatlan vételárához 3.000.000 forint, míg a felújítási munkálatokhoz 8.000.000 forint különvagyoni hozzájárulást biztosított. Előadta, hogy hozzátartozóitól, **...tól** ajándékba kapott 3.000.000 forintot, míg nővére ... 5.000.000 forintot kölcsönzött részére a perbeli beruházásokhoz.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Előadta, hogy úgy a perrel érintett ingatlan megvásárlására, mint annak kétszeri felújítására a szülei által biztosított pénzeszközökből került sor. Vitatta, hogy bármelyikük rendelkezett volna a házastársi életközösség során a felújításhoz szükséges megtakarítással, avagy különvagyonnal. Kiemelte, hogy az élettársi és a házastársi vagyonközösség egységbe olvad, ezért nem a szerzésben való közreműködés aránya vizsgálendő az élettársi életközösség alatt megszerzett ingatlan vonatkozásában sem.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.367.847 forint perköltséget, az államnak pedig külön felhívásra 900.000 forint le nem rótt kereseti illetéket.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy érdemi döntése a családról, a gyámságról és a házasságról szóló 1952. évi IV. törvény (későbbiekben: Csjt.) 27. § (1) bekezdésén, 28. § (1) bekezdésén, valamint a 31. § (2) bekezdésén alapul. Mindenek előtt azzal érvelt, hogy az irányadó bírói gyakorlat következetes abban, hogy a házasságot megelőző együttélés vagyoni jogi vonatkozásaiban a házassági életközösséggel egységbe olvad, ezért a tényleges életközösség kezdő időpontjának az élettársi kapcsolat kialakulását kell tekinteni, mely a peres felek esetében 2000. február 29. Hangsúlyozta, hogy ezen időpontot követően megszerzett vagyontárgyakra vizsgálható a közös szerzés vélelme.

Nem vitatott tényként emelte ki az elsőfokú bíróság, hogy két részletben teljes felújítást nyert a családi ház, melynek 2000-ben kezdődött első periódusa során 8.000.000 forint, míg a 2004-es beruházások kapcsán 5.000.000 forint beinvestálására került sor.

Valamennyi peradatnak a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelésével arra az álláspontra helyezkedett, hogy főként az alperes édesapjának tanú-meghallgatásával és az általuk rendelkezésre bocsátott folyószámlák adataival kétségmentesen igazolta az alperes, hogy a perrel érintett ingatlan 19.500.000 forintos vételárát teljes egészében a szülei bocsátották a rendelkezésére. 2000. május 29. napján ugyanis 14.500.000 forintot vett fel készpénzben az alperes édesapja, ... a saját bankszámlájáról, ugyanazon a napon a teljes vételár megfizetésre került az eladók kezéhez. Ezt megelőzően, 1999 második felében az alperes édesanyja 5.000.000 forintot meghaladó összeget vett fel a saját bankszámlájáról. Mindezekből az adatokból kétségmentesen megállapítható, hogy az

alperes megfelelően tudta igazolni a perbeli ingatlan megvásárlásának körülményeit, ennek folytán azt, hogy az a Csjt. 28. § (1) bekezdésének b) pontja alapján a különvagyona. E körben jelentőséget tulajdonított annak is az elsőfokú bíróság, hogy a házassági bontóperben kijelentette a felperes, hogy a ... utcai ingatlant az alperes szülei vásárolták, és ezáltal a részéről hivatkozott 3.000.000 forintnak az ügyletkötésnél való felhasználását sem tudta kétségmentesen igazolni a felperes, – mely hivatkozását a perben tett egymásnak ellentmondó, és változó nyilatkozatai is gyengítették.

A felperes testvérének, ...nak a feleknek történő kölcsönadásra vonatkozó nyilatkozatára kiemelte, hogy – ha és amennyiben megfelelő igazolást nyert volna a tanúelőadás – akkor is a vagyonszösség terhére kellett volna visszafizetni a kölcsönt, ezért sem minősülhetne a Csjt. 28. § (1) bekezdése értelmében felperesi különvagyonnak a testvér által nyújtott juttatás. A felperesi hivatkozás ugyanis nem öröklésre, avagy ajándékra vonatkozott. Az elsőfokú bíróság álláspontja az volt, hogy a felperes a keresetében hivatkozott különvagyonni beruházást nem tudta bizonyítani, ezért csak az alperesi különvagyonba történő házastársi közös vagyoni beruházás kérdése merülhet fel. Kiemelte, hogy nem volt jelentősége a perben annak, hogy a felperes magasabb összegű jövedelemmel rendelkezett az életközösség során, mint az alperes, mivel a per tárgya házastársi közös vagyon megosztása, ezért sikeres bizonyítás esetén is csak a vagyoni hozzájárulás fele részére tarthatott volna igényt a felperes. Utalt arra a bírói gyakorlatra is a Csjt. 27. § (1) és 31. § (2) bekezdése alapján, hogy a ráépítés szabályaitól eltérően a vagyoni jogi perekben az átalakítással, korszerűsítéssel kapcsolatban is dologi hatályúnak lehet tekinteni a szerzést, ha az tartós jelleggel új értéket hoz létre akkor is, ha az nem felel meg a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (későbbiekben: régi Ptk.) 137. § (3) bekezdése és a PK 7. számú állásfoglalás ráépítésre utaló szabályainak.

A perrel érintett ingatlanon végzett felújítási, átépítési munkálatokkal kapcsolatosan ítélete 8. oldalán rögzítette, hogy azok közül egyesek kisebb felújítási munkának, mások pedig karbantartásnak minősülnek, tehát nem eredményezhetnek tulajdonjogot, még a Csjt. által meghatározott elvek érvényesülése esetén sem. A felperes által felhozott további 1.000.000 forintra megjegyezte, hogy a pernek nem volt tárgya a különböző lakásfelszerelési tárgyak megosztása, a kereset pusztán az ingatlannal kapcsolatos tulajdoni igényre vonatkozott.

Ami a felújítási munkálatokat illeti, az elsőfokú bíróság a peradatok mérlegelésénél annak tulajdonított jelentőséget, hogy a felperes ugyan személyesen úgy nyilatkozott, hogy a munkálatok megrendelésében, az ellenérték kifizetésében és a szakemberek kiválasztásában, megbízásában is részt vett, azonban erre nézve egyetlen egy konkrétumot sem tudott megjelölni, és lényegében pontos adatokat sem adott elő, okiratokat sem csatolt. Ezzel szemben ... tanú, az alperes édesapja a meghallgatásakor akként nyilatkozott, hogy a felújítási munkálatok ellenértékét a saját megtakarításából fizette ki, illetőleg a felújítás során személyesen is közreműködött az iparosok kiválasztásában, a megbízások elkészítésében, a vállalkozók ellenőrzésében. A tanú táblázatszerűen kidolgozta mindezeket a munkálatokat és az általa felhozottakra iratokat is csatolt – mely az elsőfokú bíróságban azt a meggyőződést alakította ki, hogy a felújítási munkálatokat is az alperesi szülők finanszírozták, épp úgy mint az ingatlan megvásárlását. Kiemelte az elsőfokú bíróság, hogy a felperes úgy a személyes meghallgatása, mint a kérelmei során előadásait módosította, melynek ugyancsak meghatározó jelentőséget tulajdonított a kereseti kérelem mikénti elbírálásánál. Perköltségben a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a pereszes felperest marasztalta. E vonatkozásban az ügyvédi munkadíj mértékét a megbízási szerződésben foglaltak alapján határozta meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben annak megváltoztatásával a keresetének történő helyt adást kért.

Jogorvoslati kérelme indokaként elsősorban eljárási kifogásokra hivatkozott, főként arra, hogy a tárgyalás berekesztését követően az eljáró bíró betegségére figyelemmel elmaradt az ítélethirdetés. Majd a folytatólagosan kitűzött tárgyaláson, 2016. március 21-én az eljáró bíró felolvasta az ítéletet, melynek kézbesítésére viszont csak egy hónap elteltével, 2016. április 27-én került sor. Sérelmezte, hogy csak utóbb tekintette az eljáró bíró házassági vagyonközösség megosztása iránti pernek az ügyet, holott az ő kérelme ellenére erre vonatkozó bizonyítást le sem folytatott. Fellebbezésében megismételte az elsőfokú eljárás során tett hivatkozásai túlnyomó többségét is.

Utalt az irányadó bírói gyakorlatra, az EBH2004. 1043., és az EBH2008. 1875. számú eseti döntésekre, melyek alapján a bíróság nincs kötve a felek által előadott kérelmekhez, ezért fellebbezésében módot látott arra, hogy a régi Ptk. 361. §-a szerinti jogalap nélküli gazdagodásra alapított igényként is vizsgálja a kérelmét a másodfokú bíróság. Nem kétséges ugyanis, hogy a felperes a kimagasló munkabérét a perrel érintett ingatlanra fordította. A felek szavahihetősége kapcsán hangsúlyozta, hogy az alperes az eljárás során vitatta, hogy 2000 és 2004 között élettársi életközösség állt volna fenn, mely alperesi vélekedés megdőlt a perben. Ugyancsak téves elsőfokú bírói tényállításnak tartotta, hogy az alperesnek a szülei ajándékozták volna az ingatlan, mivel azt adásvétel jogcímén szerezte.

Hangsúlyozta, hogy az ingatlan vételárának átadását illetően, az ügyletkötés folyamatát vizsgálva helytelen megállapítás a bíróság részéről, hogy az alperes által csatolt iratok, illetőleg a pénzmozgás egy egységet képezően az alperesi előadást igazolná. Hogyan fogadható el az, hogy az alperes édesanyja által felvett összeg hónapokkal a szerződés megkötése előtt már az ingatlan vásárlására fordítódott és ezzel szemben miért nem fogadta el a bíróság **...nak** a tanúvallomását a 3.000.000 forint átadására. Sérelmezte, hogy a 86 éves tanú meghallgatására az eljárás kezdetét követő 2 év múlva került sor, az alperesi képviselő pedig az idős tanút olyan vegzatúrának tette ki, aki zavarba jött és nem tudott megfelelően nyilatkozni az életkorából fakadóan.

Hivatkozott az alperes édesapjának nyilatkozatából arra, hogy kölcsönt nyújtott, ami azt jelenti, hogy az nem ajándék, tehát vissza kell fizetni – az elsőfokú bíróságnak az ezzel ellentétes megállapításai iratellenesek. Álláspontja volt ... tanú előadása kétséges, nem alkalmas arra, hogy az alperes által előadott tényeket megfelelően bizonyítsa, annál is inkább, mert a bíróság által is „szavahihetőnek” tartott tanú nyilatkozta, hogy a beruházások összegét saját „cégére számlázta”, azonban ezek nem kerültek megfelelően kiállításra.

Sérelmezte jogorvoslati kérelmében, hogy megbecsült egyetemi oktató nővére egyértelmű előadását sem fogadta el az elsőfokú bíróság a jó ismerősei által kölcsönözött 8.000.000 forintról. Megjegyezte, hogy az alperesi agresszivitás miatt nem akarta megjelölni azt a személyt, akitől ez az összeg átvételre került. Ugyanakkor nem kétséges, hogy ő maga olyan igazoltan magas jövedelemmel rendelkezett, hogy ezeket a részleteket minden gond nélkül vissza tudta fizetni. Sajátos, hogy a bíróság ennek nem tulajdonított semmiféle jelentőséget. Ezzel szemben kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság azt a ...t tartotta szavahihetőnek, aki 15 éve havi 300.000 forintot ad „kölcsön” a gyermekének, ő viseli az értéknövelő beruházásokat, új autókat vesz, és egyébként is vadonatúj Jaguar típusú autóval jár, fizeti a fiának az ügyvédeit, különben meg egy mallorcai ház értékét adta oda már az alperesnek, a szülői kölcsönről pedig nem készült okirat.

Sérelmezte a felperes, hogy nem került sor szakértő kirendelésére, ezért az elsőfokú bíróság lényegében alap nélkül tett az ingatlannal kapcsolatos beruházások esetében olyan megállapításokat, hogy mi tekinthető értéknövelő és mi állammegőrző investíciónak. Megismételte, hogy a családi ház teljes szigetelését, a mosó- és szárítókonyha kialakítását, a kerítés építést, csak úgy ő

finanszírozta, mint a nagy értékű beépített konyhába megvásárolt gépeket, melyek ellenértékével az alperes jogalap nélkül gazdagodott. Felháborítónak találta, hogy 8 évi együttélés és lényegesen magasabb jövedelem megszerzése után egyetlen fillér nélkül kényszerült távozni az ingatlanból. A perköltségek közül, az ügyvédi munkadíj mértékével sem értett egyet, mivel – álláspontja szerint – 7 tárgyalás feleslegesen került megtartásra az ügyben.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helyes indokainál fogva történő helybenhagyását indítványozta. Egyetértett azzal az elsőfokú bírói állásponttal, hogy a felperes által meghallgatni kért tanúk nem tudták igazolni a felperes tényállításait, azt pedig súlytalannak ítélte, hogy a felperes testvére azért nem jelölte meg az állítólagosan kölcsönt nyújtó személy nevét, mert az esetleges retorzióktól félt volna. Sajátosnak tartotta, hogy a felperes a fellebbezésében számos kérdést intéz a bírósághoz, azonban egy jogorvoslati kérelemnek nem erről kellene szólnia. Utalt arra, hogy a házassági bontóperben alaptalan lakáshasználati jog ellenértéke iránti kérelmet nyújtott be a felperes, a jelen eljárásban pedig ezt a veszteségét szerette volna kompenzálni, ami nem vezetett eredményre.

Kiegészíti az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a másodfokú bíróság az elsőfokú adatokból azzal, hogy a perbeli ingatlanok a felek beköltözése előtt, 2000 augusztusában elkezdett első, majd a 2004-ben folytatódó második felújítási fázisát is – azok anyagköltségével együtt – az alperes szülei finanszírozták.

Az alperes kötött vállalkozási szerződést a ... Bt.-vel, akikkel az édesapja régi munka-kapcsolatban állt. A felújítási munkák ellenértékeként a vállalkozási díjat többnyire az alperes édesapja fizette ki, azonban előfordult, hogy gyermeke, az alperes teljesített a szülői juttatásból a kivitelező részére.

Az így kiegészített tényállás mellett a felperes fellebbezése alaptalan.

Mindenek előtt rögzíti az ítéletábra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt a Pp. 228. § (4) bekezdése szerint – fellebbezés hiányában – jogerőre emelkedett rendelkezése. A másodfokú bíróság a Pp. 253. § (1) és (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között, érdemben vizsgálta a fellebbezéssel támadott érdemi döntést.

Annak ellenére, hogy a felperes fellebbezése az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatására irányult, – első részének tartalma szerint – lényeges eljárási szabálysértésekre, tehát az ítélet hatályon kívül helyezésének indokolt voltára is utalt.

A periratokból kitűnik, hogy az elsőfokú tárgyalásnak 2016. január 25. napján, a Pp 145. § (1) bekezdése szerinti berekesztését követően a határozathirdetés az eljáró bíró betegsége miatt elmaradt. 2016. március 21. napján a Pp. 145. § (3) bekezdése értelmében a tárgyalás ismételt megnyitására került sor, melyen a felek megjelentek, ezért nem volt eljárásjogi akadálya annak, hogy a tárgyalás a Pp. 142 §-a alapján ismét folytatólagosnak minősüljön.

Mindezek következménye, hogy a tárgyalásnak az ismételt, – ugyanazon a napon történt – berekesztését követően az eljáró bíró törvényi kötelezettsége a Pp. 218. § (3) bekezdése szerint a határozat kihirdetését illetően az ún. rendelkező rész felolvasásából, és az indokok rövid ismertetéséből állt.

Az ismételten megnyitott tárgyaláson az ítélet kihirdetését követően nem volt az elsőfokú bíróságnak a Pp. 218. § (1) bekezdésén alapuló olyan kötelezettsége, hogy az írásba foglalt határozatát nyomban kézbesítse.

A felperes a 2012. január 19. napján 5. szám alatt csatolt iratában az ingóságokra kiterjedően kérte a

háztársári közös vagyon megosztását, mely kereseti kérelmét a 2013. október 14. napján megtartott tárgyaláson az ingatlannal kapcsolatos igényre szállított le (I/26. jegyzőkönyv 7. oldal utolsó bekezdés). Figyelemmel arra, hogy a felperesnek a módosított kereseti kérelme kizárólag a perbeli ... szám alatti ingatlannal kapcsolatos – a Csjt. 27. § (1) bekezdésén alapuló – tulajdonjoga megszerzésére és annak ingatlannyilvántartási bejegyzésére, majd az ingatlanon keletkezett háztársári közös vagyonnak a megosztására vonatkozott, – az sértene a Pp. 215. §-ában foglaltakat, ha az elsőfokú bíróság a kereseten túl-terjeszkedve az ingóságokról is rendelkezett volna.

Itt jegyzi meg az ítéletábra, hogy az irányadó bírói gyakorlat következetes abban, hogy kívánatos a házassági vagyoni jogi igényeknek az egy eljárásban történő teljeskörű és végleges rendezése (BH1978. 26.), azonban az újabb keletű bírói gyakorlat a vagyoni megosztás elveit illetően egységes abban, hogy ez a jogelv nem alkalmazható mereven (Legfelsőbb Bíróság Pfv.II.21.873/1999., Kúria Pfv. II. 20.905/2014., Kúria Pfv. II. 22.056/2015.).

A Pp. 164. § (2) bekezdése szerint a bíróság bizonyítást hivatalból akkor rendel el, ha azt a törvény megengedi.

Mindezek értelmében megállapítható, hogy a peranyag szolgáltatási kötelezettség a vagyoni jogi perben a feleket terheli, a bíróság feladata pusztán a felek tájékoztatása lehet a Pp. 7. § (2) bekezdése szerint a teljeskörű vagyoni rendezés célszerűségéről. Jogi képviselettel rendelkező felek esetén a bíróság kötelezettsége csupán addig terjedhet, hogy a rendelkezésre bocsátott adatok alapján dönt egységesen a perbe vitt vagyoni igények elbírálásáról – anyagi jogi – tájékoztatást nem nyújthat a perben.

Ugyanezek az indokok szolgálnak a felperesnek a jogalap nélküli gazdagodás iránti fellebbezési kérelmének figyelmen kívül hagyására. Túl azon, hogy a Pp. 247. § (1) bekezdése értelmében kizárt a másodfokú eljárásban a keresetváltoztatás, megjegyzést érdemel, hogy az adott tényállás mellett a felperes – nem vitathatóan – háztársári vagyoni közösségen alapuló tulajdonjogi igényét érvényesíti, mely Csjt. 27. § (1) bekezdésében foglalt dologi jogi igény semmilyen módon nem hozható összefüggésbe a régi Ptk. negyedik részében, a diszpozitív jellegű kötelmi jogi szabályok között kodifikált, a régi Ptk. 361. §-ában foglalt jogalap nélküli gazdagodással.

A felek perbeli jogviszonya házassági vagyoni jogi kapcsolaton alapuló, dologi jogi természetű, mivel a kérelem pusztán tulajdonjog megállapítására és lényegében közös tulajdon megszüntetésére vonatkozik.

A jogalap nélküli gazdagodás jogintézményének lényege, hogy ilyen típusú megtérítési kötelezettséget – a kártérítéstől eltérően – nem a jogellenesség, hanem a jogcím hiánya, vagy fogyatékos volta alapozhat meg. Ezen szubszidiárius szabályozás jellegével az áll összhangban, tehát ezen a címen csak akkor lehet helye marasztalásnak, ha megállapítható, hogy egy követelésnek egyéb jogalapja nincs – mely a jelen tényállás esetén szóba sem kerülhet.

Tehát rögzíthető, hogy nem volt ok az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 252. § (2) vagy (3) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezésére, mivel az érdemi döntésre is kiható eljárási szabálysértés nem állapítható meg, és az elsőfokú bíróság a felek által felajánlott és a vagyoni jogi perekben szokásos, a tényállás megállapításához szükséges teljeskörű bizonyítást lefolytatta a perben.

Az ítéletábra túlnyomó részben egyetért az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokaival is. Teljeskörűen osztja az élet és vagyoni közösség kezdetével, a ráépítés és a vagyoni jogi igények kérdésének az elsőfokú ítéletben rögzített összefüggéseivel kapcsolatos érvelést, csakúgy mint az elsőfokú bíróság körültekintő mérlegelésének eredményeként meghozott keresetet elutasító érdemi döntést.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (2) bekezdésében foglaltak szerint helybenhagyta.

A fellebbezésben felhozottakra – az elsőfokú bíróság indokainak szükségtelen megismétlése nélkül – az alábbiakkal egészíti ki, illetőleg pontosítja a fellebbezett ítélet jogi indokait az ítélet tábla.

A Pp. alapelvi szinten rögzített 3. § (5) bekezdése a szabad bizonyítás rendszerét deklarálja, mely nem csupán a bizonyítékok megválasztását, hanem azok mérlegelését, értékelését is magában foglalja. A jogerős büntetőbírói ítélet vagyoni jogi következményeit és a törvényes vélelmeket leszámítva a bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat egyenként és összességében, meggyőződése alapján értékeli, és ezen mérlegelési tevékenységének eredményeként határozza meg az ügy eldöntése szempontjából releváns tényállást (Pp. 206. § (1) bekezdés).

A bizonyítékok értékelése az ítélet indokolására tartozik, melyben a bíróság számot ad arról, hogy a tényállás megállapításához egyes bizonyítékokat miért fogadott el, másokat miért mellőzött. Az indokolással szemben támasztott legalapvetőbb törvényi követelmény, hogy a tényállásban rögzített peradatokkal összhangban álljon, megfeleljen a logika szabályainak és ne legyen iratellenes.

A Pp. 163. § (1) bekezdésén nyugvó bizonyítás tárgyát a felperesi kereset és az alperesi érdemi védekezés viszonylatában releváns tények képezik.

Ítéletéből kitűnően az elsőfokú bíróság a határozatát a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján, valamennyi peradat mérlegelésével hozta, melynek megváltoztatására az irányadó bírói gyakorlat értelmében a másodfokú eljárás keretében akkor nyílik lehetőség, ha a mérlegelés okszerűtlen, iratellenes, logikai hibáktól terhes (EBH2006. 1526.).

A bizonyítékok mérlegelésének és az ítélet indokolásának hiányosságait – amennyiben rendelkezésre állnak a tényállás pontosításához, kiegészítéséhez szükséges adatok – a másodfokú bíróság is pótolhatja.

Az elsőfokú bíróság alapvetően eleget tett a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettségének, és számot adott arról, hogy miért az ellenkérelemben foglaltakat látta bizonyítottaknak a peradatok tükrében.

Nem értett egyet ugyanakkor az ítélet tábla az elsőfokú bíróságnak a 2016. január 25. napján a tárgyalás berekesztése előtt, a 29. számú jegyzőkönyv 3. oldalán rögzített ún. bizonyítási teher kiosztásával annyiban, hogy a Pp. 3. § (3) bekezdése és 164. § (1) bekezdése alapján az alperes kötelezettsége volt a perben a Csjt. 27. § (1) bekezdésében foglalt törvényi vélelemmel szemben annak kétségmentes bizonyítása, hogy az életközösség során a különvagyoni ingatlanára eszközölt beruházások, felújítások is a különvagyonából történtek, nem pedig a felperesnek kellett igazolnia e körben a házastársi közös vagyoni alapított kereseti igényét.

Azonban ez a téves tájékoztatás nem eredményezheti az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, vagy a hatályon kívül helyezését, ugyanis a kereseti kérelmet illetően mindkét peres fél előterjesztette a bizonyítási indítványait, melyeknek az elsőfokú bíróság teljeskörűen helyt adott. A rendelkezésre álló adatok alapján nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor ítélete jogi indokolásában kifejtette, hogy az alperes megfelelően igazolta a perben a beruházások kapcsán is a különvagyoni hivatkozását.

Helytálló következtetésre jutott, amikor úgy az ingatlan megvásárlását érintő, mint a felújítási kérdéskörben meghatározó jelentőséget ... tanúvallomásának, valamint az általa csatolt iratoknak tulajdonított.

A tényállás fenti kiegészítésére azért került sor, mert az elsőfokú bíróság határozata jogi

indokolásában ugyan levezette, hogy milyen okok vezettek a kereset teljes elutasítására, azonban az elsőfokú ítélet tényállásából hiányzott a 2000-ben és 2004-ben kezdett felújítási munkálatok finanszírozásával kapcsolatos ténymegállapítás, melyet a másodfokú bíróság a felperesi II/25. számú előkészítő irat 2. oldalán írtak, ... tanú előadásának a 2015. március 16. napján rögzített adataiból (II/12. 5. oldal), valamint az alperesi előkészítő iratban (I/25. 4. oldal 1. bekezdés) foglaltak egybevetéséből állapított meg.

A tényállás kiegészítése körében releváns továbbá, hogy a felperes a 2013. március 25. napján tett személyes előadása során az alábbiakat adta elő: „a felújítások kapcsán úgy zajlott a pénzek átadása, hogy mivel a mi részünkről apósom segített nekünk, ő vezette a tárgyalásokat, együtt megjelentünk az ingatlannál, mi korábban a pénzt átadtuk apósomnak, és az apósom adta át a munkásoknak, illetve a vállalkozónak.” (I/16 jegyzőkönyv 6. oldal utolsó bekezdés).

Itt érdemel megjegyzést – figyelemmel a fellebbezésben foglaltakra –, hogy a felperes által meghallgatni kért tanúk közül konkrétumról, nevezetesen a második felújítási ütemnél eszközölt ablakcsere költségeinek a viseléséről csupán a felperes régi kolléganője, a 2014. október 29. napján meghallgatott ... nyilatkozott a felperes előadását igazolva (II/4. jegyzőkönyv 3. oldal 4. bekezdés). Azonban ugyanerre a beruházási tételre az alperes édesapja II/12/T/5. szám alatt a ... Kft.-által kiállított elszámolást, egyben átvételi elismervényt csatolta, melyen a megrendelő ..., magát az iratot átvevő személy pedig ... Ilyen adatok mellett nem kétséges, hogy az alperes e körben is eleget tett a részéről történt különvagyoni hivatkozás igazolásának.

Az elsőfokú bíróság a fentiekben túlmenően a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltak sérelme nélkül egyenként is értékelte a peradatokat, ezen belül is a tanúvallomásokat, valamint a bankszámlakivonatokkal igazolt vételárakat, más okiratokat, mely helyes mérlegelés megismétlése nélkül rögzíti az ítéletátlábra, hogy nemcsak a felperesnek a házassági bontóperben és a jelen perben tett kereseti hivatkozásai, hanem az előkészítő irataiban, a tárgyalásokon tett nyilatkozatai is gyakorta egymásnak ellentmondóak, kellő indok nélkül változóak voltak – melyet okkal értékelt a felperes terhére az elsőfokú bíróság (ítélet 10. oldal 1. bekezdés).

Az elsőfokú bíróság indokain túl jelentősége van annak is, hogy a pert megindító keresetlevelében a felperes még a perbeli ingatlan vételárához történő 5.000.000 forintos hozzájárulásáról nyilatkozott, melynek forrását meg sem jelölte, utóbb ezt az összeget 3.000.000 forintban adta elő, mely összegről a nagynénjétől származó juttatásként nyilatkozott (keresetlevél 2. oldal 3. bekezdés). Szintén a keresetlevelében arra hivatkozott, hogy a magántanítványaitól kapott havi bevételt, a ...nál szerzett havi 180.000 forint + áfa megbízási díjat, valamint 2004 őszétől a ... Főiskolán megszerzett havi 200.000 forint jövedelmét „teljes egészében havi megélhetésükre, a számlák megfizetésének ellenértékére fordította.”

A felperesi kereseti kérelem megváltoztatására is 5-6 esetben került sor. A keresetlevelében az általa eszközölt beruházások értékét 15.000.000 forintra, az ingatlan értékének 1/3-ára tette. Az I/5. számú iratában már 16.000.000 forintos igényről nyilatkozott, melyből 3.000.000 forint családjától származó ajándék. I/10 számú iratában ismét 15.000.000 forint volt kérelmének összegszerűsége, míg a I/18. szám alatti módosításban igényét 41,81%-ban kalkulálta. I/19/F/1. számú iratában keresetét 14.000.000 forintra változtatta. Az I/26. számú jegyzőkönyv 7. oldal utolsó bekezdésében kijelentette, hogy házassági vagyoni igénye nincs, csak az ingatlan képezi a per tárgyát.

Mindamellet, hogy a felperes nővére, ... semmiféle konkrétumot nem tudott előadni testvére tényállítására (I/29. jegyzőkönyv 6. oldal), az is értékelendő, hogy a felperesnek a tanú meghallgatásával kapcsolatban észrevétele nem volt. Nem hagyható figyelmen kívül ugyanis az a körülmény, miszerint felperes (I/16. jegyzőkönyv 4. oldal) 8.000.000 forintban jelölte meg azt az összeget, melyet a nővérétől a felújításra kapott, majd akként nyilatkozott, hogy testvére tudja

pontosan meghatározni, hogy milyen célra és milyen összeget kért tőle. Ezzel szemben ... (I/29. jegyzőkönyv 7. oldal) vallomása szerint a felperes a lakás megvásárlásához és felújításához kért tőle anyagi segítséget, amit a személyére tekintettel az általa meg nem nevezett ismerősöktől kapott kölcsönrel teljesített. A felperes önmagában is ellentmondó előadása és ... aggályos vallomása nem volt elfogadható.

Ami a felújítási munkálatokat illeti, nem osztja az ítélet az elsőfokú bíróság ítélete 8. oldalán található azon okfejtést, ami azzal kapcsolatos, hogy a végzett beruházások közül melyek minősülnek értéknövelőnek és melyek állagfenntartónak.

Ezen indokolásnak a kereseti kérelem mikénti eldöntése szempontjából azért nincsen jelentősége, mert – miután igazolást nyert, hogy mindkét beruházás teljes egészében alperesi különvagyonból történt – irreleváns, hogy a beruházások a ráépítés szempontjából hogyan vehetőek figyelembe.

A peradatok mérlegelési szempontjai közül az sem mellékes, hogy ... számos unokájáról és dédunokájáról nyilatkozott, mely népes család mellett úgymond volt módja unokahúgának, a felperesnek a jelentős anyagi támogatására – mely előadás nem volt alkalmas a felperesi kereset alátámasztására. Ezzel szemben az alperes a szüleinek egyetlen gyermeke, a részére nyújtott szülői támogatás kevesebb aggályt ébreszt, hiszen a mindennapokban szokásos és természetes.

A felperesnek a tulajdonjog megállapítása iránti kereseti kérelmével kapcsolatban semmiféle jelentősége nincs annak, hogy az alperes részére milyen jogcímen juttatták a szülei a perrel érintett ingatlan vételárát, mivel a felek életközösségének a fennállta alatt nem került sor a házastársi közös vagyon terhére történő kölcsön törlesztésre. Éppígy alaptalan fellebbezési hivatkozás, hogy a perbeli ingatlant érintően az alperes tulajdonszerzésének a bejegyzésére adásvétel jogcímen került sor, mivel nem kizárt a vételár ajándékozása sem.

Önmagában ellentmondásos a fellebbezés 9. pontjába foglalt, az alperes által csatolt nyugtákkal, számlával kapcsolatos kifogás annak tükrében, hogy a felperes a 25. számú iratában maga is előadta – nem beszélve a személyes meghallgatása során tett nyilatkozatáról –, hogy az alperes édesapja rendelte meg a felújításokkal kapcsolatos munkálatokat és ő fizette ki a vállalkozási díjat is. Mindezek kapcsán a felperes személyes nyilatkozata is a saját kérelmének a megalapozatlanságát igazolja.

Nem hagyható továbbá figyelmen kívül, hogy a ... utcai perbeli ingatlan megvásárlására azt megelőzően került sor, hogy az alperes 2001. március 7-én eladta a ... utcai lakását. A két ügyletkötés időpontjából okszerű következtetés vonható egyrészt arra, hogy az alperes szülei olyan előnyös anyagi lehetőségekkel rendelkeztek a peresített időszakban, hogy az újabb ügyletkez nem volt szükség a lakás eladásából származó vételárra, másrészt a szerződéskötések sorrendje azt is igazolja, hogy az alperes szülei rendelkeztek 2001 tavaszán 11.000.000 forinttal, hiszen gyermekük a ... utcai lakás vételárát részükre juttatta. Így igazolt az alperesi szülők részéről a beruházások finanszírozásának anyagi háttere is.

Hangsúlyozza az ítélet az alaptalan minden fellebbezési hivatkozás, ami az előnyösebb felperesi jövedelemszerzési mutatókkal kapcsolatos, már csak azért is, mert a keresetlevelében maga a felperes adta elő, hogy az egyébként a 2003-as időszakban megszerzett, viszonylag magas összegűnek mondható jövedelmét teljes egészében a közös megélhetésre fordították. Ennek pedig – a mindenben helyes alperesi hivatkozások szerint – azért nincsen jelentősége, mert a peres felek nem a régi Ptk. 578/G § (1) bekezdése szerinti élettársi, hanem házastársi életközösségben éltek.

Mindezek értelmében az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a meggyőződésre, hogy a teljes egészében alperesi alvagyonba tartozó ingatlan kétszeri felújítására is az alperesi alvagyon terhére került sor, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság – az indokolás jelentéktelen

módosítása mellett – helybenhagyta.

Ugyancsak alaptalan a felperesnek az elsőfokú perköltségviselés tekintetében benyújtott jogorvoslati kérelme, mivel annak összecszerűségét az alperesnek a jogi képviselőivel kötött megbízási szerződésai és a teljesített számlák igazolják.

Annak a perköltség viselés körében is jelentősége van, hogy – a fenti indokok szerint – a felperes gyakran változtatta a kereseti kérelmét és a ténybeli előadásait, ezért a fellebbezési hivatkozás nem szolgálhat alapul a Pp. 75. § (1) bekezdése szerint szükségszerűen felmerült, az alperes által megfelelően igazolt ügyvédi munkadíjnak, mint perköltségnek a mérséklésére.

A felperes fellebbezése alaptalannak bizonyult, ezért a Pp. 239. §-a értelmében alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles megfizetni a másodfokú eljárásban is pernyertes alperes jogi képviselőjének a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésének keretei között megállapított áfamentes másodfokú perköltséget, továbbá a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján felmerült, és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdése szerinti 8%-os fellebbezési illetéket, mely a 14.000.000 forintos fellebbezési perértékhez igazodik.

Budapest, 2017. február 9.

. Lukács Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

Kepesné dr. Bekő Borbála s.k.
előadó bíró

Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k.
bíró